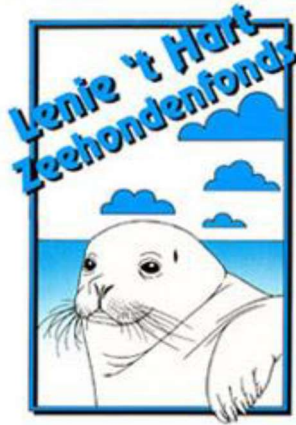

Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds

Jaarverslag 2021

Voorwoord

Hierbij bieden wij als bestuur het jaarverslag 2021 aan. In dit jaarverslag leggen wij verantwoording af aan onze veldvrijwilligers van de stichting Reddings Team Zeedieren, stichting DierenLot en (onze) donateurs. De financiën zullen ook dit jaar weer een onderdeel zijn van dit jaarverslag.

Het jaar 2021 begon ten opzichte van het jaar 2020 met het coronavirus wat fijner en leuker. Er kwam licht aan het einde van de tunnel, waardoor we weer vooruit begonnen te kijken. Het virus werd namelijk milder en milder. Lenie durfde weer te gaan dromen van haar reizen naar het buitenland, al was dit nog niet helemaal mogelijk. Maar dromen mag, in het najaar van 2021 werd er ook weer eens een DierenLotdag gehouden waar vele veldvrijwilligers bij aanwezig waren. We konden elkaar eindelijk weer eens live spreken en dat deed alle mensen zoveel goeds.

Zoals altijd zullen we in het voorwoord niet direct alles prijs geven, want dan heeft u niks meer te lezen. We wensen u veel lees plezier in dit mooie jaarverslag van 2021.

Namens het bestuur,

Jaap v.d. Hiele
Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds
Voorzitter

Dick Scholtens
Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds
Secretaris

Lenie 't Hart
Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds
Bestuurslid

Inhoud

Terugblik 2021	4
Financiën	5
Noodfonds	5
Stichting DierenLot	6
Dag van de dierenhulpverlener 2021	6
Reddings Team Zeedieren	7
Meldingen	8
Ameland	8
Den Helder	8
Velsen	8
Zuidwest	8
Eemsdelta	8
Kosten	8
Benzinekosten	8
Totaal gereden kilometers	9
Materialen	9
4x4 materialen	9
4x4 voertuig Velsen	10
2 ^e dierenambulance Ameland	11
Extra handdoeken RTZ	11
Uitwisseling hulpmiddelen	11
Reddingen RTZ Nederland	12
Onderzoek	29
Wintersterfte watervogels Deltagebied	29
Bruinvissen Ameland	29
Bergeenden Walcheren	29
Massastranding Waddeneilanden	29
Oefening olieramp	30
Tuimelaar Oosterschelde	30
Maanvis	30
PR	31
Gastles(sen)	31
Aanhangwagen	31
De waarde van het dier	31
50 jaar geleden	31
Buitenlandse projecten	33
Web conferentie 12 mei 2021	33
Bezoek zeehondenopvang Vladivostok	33
Project Kaspische zeehond Dagestan	35
Nettenslachtoffer Dagestan	35
Internationale webinar methoden en methodologieën	36
Dode zeehonden Dagestan	36
Caspian Ecological Project	36
Kaspische Groep	37

Terugblik 2021

Waar 2020 door de hele coronapandemie nog steeds een gek en raar jaar was, konden we in 2021 eindelijk weer eens een beetje gaan dromen en zaken gaan uitwerken voor de toekomst.

In 2021 hebben we materialen voor de 4x4 voertuigen van RTZ Nederland kunnen realiseren. Er is een extra voertuig voor het redden van dieren op Ameland bij gekomen, wat een grote wens was van ons team aldaar. Onze voorzitter en secretaris waren genomineerd voor dierenhulpverlener van het jaar en werd gehonoreerd.

We hebben onze dochterstichting met haar vrijwilligers weer vele en mooie reddingen zien uitvoeren waar wij bijzonder trots op zijn. De meest bijzondere en mooie reddingen zullen in dit jaarverslag later behandeld worden.

In het jaar 2021 hebben we als Zeehondenfonds & RTZ Nederland mee kunnen werken aan mooie onderzoeken die gedaan werden aan de Faculteit Diergeneeskunde te Utrecht. Onze RTZ teams hebben diverse dode dieren kunnen leveren voor onderzoek.

Zonder de financiële steun van stichting DierenLot en de WWAR (World Wide Animal Rescue) zouden wij dit werk en deze projecten niet kunnen realiseren. Daarom willen wij ook stichting DierenLot, de WWAR en haar donateurs bedanken voor deze financiële steun.

Reddings Team Zeedieren heeft een oefening voor olieslachtoffers in Westkapelle mee kunnen draaien. Zeeland werd gebruikt als pilot vanuit Son Respons, als dit bevalt zal de rest van Nederland ook een keer aan de beurt komen om zo langs de gehele Nederlandse Kust een zo goed mogelijk werkend systeem te krijgen met verschillende instanties waarbij samengewerkt moet worden bij een olieramp.

De samenstelling van ons bestuur was het afgelopen jaar als volgt:

- Jaap van der Hiele, voorzitter;
- Dick Scholtens, secretaris;
- Lenie 't Hart, algemeen bestuurslid.

In 2021 hebben we als bestuur fijn samengewerkt en mooie zaken kunnen realiseren in zowel binnen- als in buitenland. Jaap & Dick zorgen voor dat het in Nederland reilt en zeilt, Lenie houdt zoveel mogelijk helaas nog steeds via de digitale snelweg contact met het buitenland.

Als kers op de taart heeft Lenie begin oktober een prachtig cadeau mogen ontvangen, een oorkonde van de Partij voor de Dieren voor haar levenswerk voor dierenwelzijn. Zij is hier heel erg blij mee en dankt de partij voor deze prachtige oorkonde.

Financiën

In onderstaande tabel willen we de financiële situatie over 2021 verantwoorden in dit jaarverslag. Zonder de financiële steun van Stichting DierenLot zouden wij dit werk niet kunnen realiseren, laat staan onze veldvrijwilligers steunen die 24/7 klaar staan voor zee(zoo)g)dieren in nood.

2021	Afgeschreven	Bijgeschreven	Vershil
Brandstof	€ 18.924,22	€ 0,00	€ -18.924,22
Donaties	€ 0,00	€ 713,86	€ 713,86
Internetbankieren	€ 4.061,50	€ 4.625,00	€ 563,50
Kantoor & administr. Kosten	€ 4.820,49	€ 223,00	€ -4.597,49
Materialen	€ 6.744,38	€ 2.700,00	€ -4.044,38
Noodfonds	€ 648,89	€ 0,00	€ -648,89
Onderhoud Dierenambulances	€ 21.145,48	€ 15.351,97	€ -5.793,51
Onderzoek	€ 582,19	€ 97,47	€ -484,72
PR	€ 1.934,95	€ 0,00	€ -1.934,95
Reiskosten	€ 616,68	€ 0,00	€ -616,68
Stichting DierenLot	€ 6.734,60	€ 53.416,00	€ 46.681,40
Verzekering	€ 5.400,26	€ 123,20	€ -5.277,06
Totaal Zeehondenfonds	€ 71.613,64	€ 77.250,50	€ 5.636,86
Buitenlandse projecten	€ 22.350,00	€ 32.070,00	€ 9.720,00
Totaal Zeehondenfonds & buitenlandse projecten	€ 93.963,64	€ 109.320,50	€ 15.356,86

Ook in het jaar 2021 blijven de brandstof-, onderhouds- en materiaalkosten het grootst voor stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds. Voor het afgelopen jaar zijn wij stichting DierenLot weer heel erg dankbaar dat wij dit hebben kunnen realiseren dankzij haar subsidiekosten. Hierdoor konden onze voertuigen die door stichting Reddings Team Zeedieren gebruikt worden toch weer blijven rijden. Alsmede onze veldvrijwilligers die dag en nacht paraat staan voor zee(zoo)g)dieren in nood.

Noodfonds

In het jaar 2018 hebben we als stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds een aanvraag ingediend bij stichting DierenLot voor het noodfonds en werd gehonoreerd. In dat jaar was er een olieramp geweest in de haven van Rotterdam waar diverse RTZ eenheden met hun materialen en dierenambulances naartoe zijn geweest om hulp te verlenen. Hier zijn nog gelden van overgebleven en deze mochten we behouden, waarvoor onze dank aan stichting DierenLot.

In het jaar 2021 hebben we geen aanvraag voor een bijdrage uit het noodfonds ingediend.

Mocht u vragen hebben over de financiën, dan kunt u uw vraag of vragen richten aan het bestuur van het Zeehondenfonds en zij zullen u zo goed mogelijk antwoord geven.

Stichting DierenLot

Voor het Zeehondenfonds is Stichting DierenLot de grootste sponsor. Zonder haar gelden van haar donateurs die wij ook hartelijk bedanken voor hun steun zouden wij ons werk als Zeehondenfonds niet kunnen doen.

Op 24 november 2005 zond stichting DierenLot voor het eerst een spotje uit om donateur te worden. Vanaf die tijd hebben ze samen met hun donateurs dieren in nood in Nederland kunnen helpen, 15 jaar geleden alweer. In die 15 jaar tijd hebben zij 200.000 donateurs, door deze donateurs kunnen zij regelmatig steun bieden voor de dieren in Nederland. En hier zijn zij bijzonder trots op, namens de stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds en Reddings Team Zeedieren feliciteren we hen met deze mooie mijlpaal van 15 jaar.

Dag van de Dierenhulpverlener 2021

Op woensdag 19 mei 2021 werden Jaap en Dick, respectievelijk onze voorzitter en secretaris van stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds & Reddings Team Zeedieren verrast door de vrijwilligers van RTZ Velsen en een medewerkster van stichting DierenLot. Zij waren verkozen tot dierenhulpverlener van het jaar voor de stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds. Aad de Koning, vrijwilliger bij Reddings Team Zeedieren, team Velsen heeft hen voorgedragen.

Jaap en Dick mochten een bloemetje en een cheque ter waarde van € 500,- in ontvangst nemen.

Als voorzitter en secretaris van stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds willen we Aad de Koning bedanken voor deze nominatie. Tevens danken wij alle vrijwilligers van RTZ voor hun jarenlange inzet, want zonder hen is RTZ niet mogelijk. Wij kijken er naar uit om onze samenwerking nog jaren verder te zetten.

Daarnaast willen we Lenie 't Hart uiteraard ook bedanken voor haar gestelde vertrouwen in ons.

Reddings Team Zeedieren

Onder de stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds staat de dochterstichting Reddings Team Zeedieren (RTZ) die zich bezighoudt met het redden van zee(zoog)dieren. We hebben diverse teams langs de gehele Nederlandse kust vanaf de Belgische grens in Zeeland tot en met de Duitse grens in Groningen. Deze teams zijn goed uitgerust met diverse materialen voor het redden van zee(zoog)dieren op en rond de Nederlandse stranden langs de kust. Onder andere de volgende materialen hebben zij in bruikleen vanuit stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds voor het redden van zee(zoog)dieren:

- Zeehondenmand;
- Vangstok;
- Kadaverkist.

Dankzij stichting DierenLot hebben we deze materialen de afgelopen jaren kunnen realiseren voor onze veldvrijwilligers. Hiervoor willen we onze dank uitspreken aan stichting DierenLot en haar donateurs. We zijn er ons van bewust dat wij dit mooie vrijwilligerswerk niet zonder hun steun voor elkaar krijgen, daarvoor een extra dank.

Ook staan er langs de gehele kust op verschillende locaties dolfijn/bruinviskisten gereed voor het redden van een levend gestrande bruinvis en/of dolfijn.

De volgende organisaties maken gebruik van ons redding netwerk en onze kennis in het veld:

- SOS Dolfijn;
- Stichting Rugvin;
- Zeehondenopvang Aseal;
- Zeehondenopvang Eemsdelta;
- Zeehondenopvang Pieterburen;
- Eerste Hulp Bij Zeezoogdieren (EHBZ);
- Wageningen Marine Research;
- Diergeneeskundige faculteit Utrecht;
- Terrein beherende organisaties;
- Kust provincies;
- Kust gemeenten;
- Waterschappen;
- Rijkswaterstaat;
- Natuur historisch museum Leiden;
- Natuur historisch museum Rotterdam.

Meldingen

Al onze teams rijden verschillende meldingen voor allerlei soorten zee(zoog)dieren op en rond de stranden langs de Nederlandse Kust. Hieronder willen we een opsomming geven van de aantal geredde zee(zoog)dieren in het jaar 2021 die door de vrijwilligers van RTZ geholpen zijn. Bij het landelijk nummer zijn 3957 telefoongesprekken, Whats app berichten binnen gekomen in verband met meldingen over dieren in nood.

Ameland:

Op Ameland waren er 100 geregistreerde meldingen op waarneming.nl van visdief, brandgans tot grijze zeehond en niet te vergeten de maanvis.

Den Helder:

Team Den Helder heeft totaal 68 meldingen gereden in verband met het minder beschikbaar kunnen zijn.

Velsen:

Team Velsen heeft in totaal 120 geregistreerde meldingen gereden en op waarneming.nl geplaatst.

Daarnaast doen zij actief kleding inzamelen en dit doen zij 3x in de week. De kleding halen zij dan op of het wordt naar hun loods gebracht waar zij het verder uitzoeken en uitsplitsen.

Zuidwest:

In Zuidwest Nederland heeft het team van RTZ ook haar best gedaan en heeft geresulteerd in 674 geregistreerde meldingen van zee(zoog)dieren waaronder:

- 3 gewone dolfinen;
- 2 butskoppen;
- 1 gewone spitsnuitdolfijn;
- 1 tuimelaar;
- 1 lederschildpad;
- 1 mola mola (maanvis);
- Gladde haai;
- Voshaai.

Eemdelta

In het gebied van Eemdelta waren er 28 geregistreerde meldingen, maar daar zijn ze pas begonnen met registreren op waarneming.nl.

Kosten

Naast de jaarcijfers van de geholpen levende en dode zee(zoog)dieren en andere diersoorten zijn er kosten aan verbonden voor de benzine en het onderhoud van de voertuigen. Hieronder geven we een overzicht van de totaal gereden kilometers.

Benzinekosten

Vanuit stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds die de dierenambulances voor onze dochterstichting Reddings Team Zeedieren bij stichting DierenLot aanvraagt rijden er al 6 dierenambulances rond langs de Nederlandse kust. Naast deze 6 dierenambulances, rijdt er nog 1 dierenambulance voor stichting Reddings Team Zeedieren rond op Goeree-Overflakkee. Dit is een privé auto die uitgerust is

als dierenambulance. We hebben ook nog een samenwerking met dierenambulance de Waadhoeke uit Sexbierum.

Met de stichting Dierenhulp Schouwen-Duiveland hebben we een terreinvoertuig kunnen aanvragen bij stichting DierenLot. Door de samenwerking wordt het ook mogelijk gemaakt dat beide stichtingen van dit voertuig gebruik kunnen maken. Op deze wijze kan ook stichting Dierenhulp Schouwen-Duiveland op plekken komen waar zij niet eerder hulp konden verlenen aan dieren in nood.

Zowel met stichting de Waadhoeke als de stichting Dierenhulp Schouwen-Duiveland hebben we een prettige en fijne samenwerking.

Totaal gereden kilometers

In totaal zijn er 96.102 kilometers gereden door onze vrijwilligers die inzetbaar zijn voor de hulp aan zee(zoo)g)dieren langs de gehele Nederlandse kust:

- RTZ Ameland (DA 327): 8.964
- RTZ Ameland (DA 612): 2.754
- RTZ Den Helder (DA 229): 4.946
- RTZ Kop van Goeree: 2.321
- RTZ Velsen (DA 277): 10.066
- RTZ Velsen (DA 329): 10.683
- RTZ Zuidwest (DA 237): 10.202
- RTZ Zuidwest (DA 323): 27.758
- RTZ Zuidwest (DA 326): 18.408

Elke maand vragen wij aan de chauffeurs of zij hun kilometerstand willen doorgeven, op deze manier kunnen wij berekenen hoeveel kilometers zij tot nog toe hebben gereden. Daarnaast kunnen we mooi de exacte kilometerstanden per auto bijhouden, dit is belangrijk in het kader van het onderhoud van de auto's.

Materialen

4x4 materialen

In het voorwoord hebben we het al over het 15 jarig bestaan van stichting DierenLot gehad. In het kader hiervan heeft stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds een mooi bedrag mogen ontvangen. Als bestuur bedanken we stichting DierenLot voor dit mooie bedrag en feliciteren we hen met hun 15 jarig bestaan.

Via stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds worden ook bij stichting DierenLot dierenambulances aangevraagd voor de veldvrijwilligers van stichting Reddings Team Zeedieren. Voor het bedrag dat wij mochten ontvangen hebben we besloten om voor het 4x4 wagenpark per voertuig een setje rijplaten en een compressor aan de materialen toe te voegen.

Zoals jullie weten kan het rijden op het strand soms verraderlijk zijn wegens de constante verandering van de omstandigheden. Tijdens het observeren en redden van zee(zoo)g)dieren kun je vast komen te zitten in mul- en drijfzand, zelfs met een cursus terreinrijden en een goede 4x4 voertuig.

Wij zijn terecht gekomen bij 4x4 Sint Annaland, we hebben daar een leuk en goed adviesgesprek gehad over de juiste materialen. Naar aanleiding van dit gesprek hebben wij de juiste materialen aan kunnen schaffen voor onze veldvrijwilligers van RTZ. Namens het bestuur van Lenie 't Hart Zeehondenfonds willen wij dan ook het bedrijf 4x4 Sint Annaland bedanken voor dit adviesgesprek.

Het bedrijf 4x4 Sint Annaland wilde ons graag helpen met het realiseren van onze wens. Zij zorgden dan ook voor medesponsoring van de juiste materialen van onze vijf 4x4 voertuigen. Vanaf nu kunnen alle teams die in het bezit zijn van een 4x4 voertuig met een perfect samengesteld "recovery equipment" de Nederlandse stranden en de Waddeneilanden op om zee(zoog)dieren die in nood verkeren hulp te bieden en onszelf te helpen mocht dat nodig zijn.

[4x4 voertuig Velsen](#)

Op woensdag 12 mei 2021 kreeg ons team van Velsen een nieuw voertuig er bij. Zij hadden de nadrukkelijke wens om hun oude Opel Combo in te ruilen voor een 4x4 voertuig. Op deze woensdag was het zover, zijn kregen de beschikking over een Volkswagen Amarok. Dit voertuig kan op bijna elk terrein ingezet worden.

Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds kreeg mede uit handen van de directeur van stichting DierenLot Jan Krol de sleutels overhandigd van de nieuwe terreinauto. De terreinauto is mede dankzij de donateurs en sponsors van DierenLot gerealiseerd. Met dit voertuig kunnen zee(zoog)dieren sneller en adequater geholpen worden in de omgeving van Velsen, IJmuiden, Zandvoort en Wijk aan Zee.

Het is alweer de 4^e terreinauto die door stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds in bruikleen is gekregen. De auto is geheel aangepast aan de wensen van de gebruikers voor op het strand. Voor het berijden van de stranden heeft men ook nog de beschikking gekregen om bij calamiteiten zelf redzaam te zijn door het verstrekken van kunststof rijplaten en luchtpomp die gesponsord zijn door 4x4 Sint Annaland.

Vervolgens heeft stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds de nieuwe terreinauto weer ter beschikking gesteld een overgedragen aan stichting Reddings Team Zeedieren (RTZ), team Velsen. Het nieuwe terreinvoertuig is voorzien van de nieuwe huisstijl van stichting DierenLot en

stichting Reddings Team Zeedieren. Hierdoor is besloten dat alle voertuigen van RTZ in de toekomst er op dezelfde stijl gaan uitzien.

Als stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds danken wij stichting DierenLot en haar donateurs voor deze mogelijkheid om dit voertuig beschikbaar te kunnen stellen.

2° dierenambulance Ameland

Voor ons team op Ameland hebben we in 2021 een 2^e dierenambulance aangevraagd en op 26 mei 2021 was het zover. Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds kreeg mede uit handen van Amel, namens de directeur van stichting DierenLot Jan Krol de sleutels overhandigd van een nieuwe dierenambulance voor Ameland.

Deze compleet ingerichte dierenambulance is mede dankzij de donateurs van DierenLot aangeschaft om dieren in nood op het Waddeneiland Ameland te kunnen helpen.

Dit is alweer het achtste voertuig die door stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds in bruikleen is gesteld door stichting DierenLot.

Vervolgens heeft stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds de dierenambulance weer beschikbaar gesteld aan de vrijwilligers van RTZ, team Ameland. Ook dit voertuig is voorzien van de nieuwe huisstijl van stichting DierenLot en stichting Reddings Team Zeedieren.

Extra handdoeken RTZ

Voor het vangen van zeehonden op de Nederlandse stranden, maakt RTZ gebruik van handdoeken. Dankzij de schorrenwerkgroep Galgeschoor – Groot Buitenschoor werd er een nieuwe voorraad handdoeken overhandigd.

Uitwisseling hulpmiddelen

Op woensdagochtend 30 juni 2021 werd er door ons team van Velsen een voorraad hulpmiddelen gebracht bij onze samenwerkingspartner dierenambulance en dierenvoedselbank De Waadhoeke.

Reddingen RTZ Nederland

Als moederstichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds dragen we als bestuur ook de verantwoording over onze dochterstichting Reddings Team Zeedieren. Hieronder doen we per maand een greep van onze reddingen in het jaar 2021. Voor een volledig overzicht van de reddingen van Reddings Team Zeedieren verwijzen we u graag naar onze website van Reddings Team Zeedieren (www.rtz-nederland.nl).

Het jaar 2021 begon alweer goed, we kregen een melding van een aangereden zeehond op de N57 op de Brouwersdam. Onze vrijwilliger van Schouwen-Duiveland ging naar de melding toe. Bij aankomst bleek het te gaan om een dier die aangereden was en de klap niet had overleefd.

Op 2 januari 2021 kwam er een melding binnen voor ons team van Walcheren, er zou een gewonde jonge grijze zeehond liggen bij Oostkapelle. Er werd een dier aangetroffen met ernstige verwondingen, na overleg met het opvangcentrum werd besloten om het dier over te brengen naar de zeehondenopvang in Stellendam.

Voor ons team van Schouwen-Duiveland kwamen er ook nog 2 meldingen binnen, er lagen 2 kadavers op het strand. Er lag een kadaver van een jonge grijze zeehond, deze was duidelijk ten prooi gevallen aan aanval van een bul van de grijze zeehond. Er lag ook nog een bijzonder exemplaar op het strand, iets wat je niet dagelijks tegenkomt namelijk een kadaver van een wild zwijn.

Op 3 januari 2021 kwam er een melding binnen voor ons team in Zeeuws-Vlaanderen van een jonge grijze zeehond op het Voorland bij Nummer Een. Bij aankomst werd het dier in een ondiep poeltje aangetroffen. Er werd gepoogd het dier richting open water te bewegen, maar het diertje vond het zo lekker in het poeltje dat die steeds terug ging. Daarom werd besloten om het dier lekker te laten liggen waar die lag en werd er een infobordje bij geplaatst om het dier met rust te laten en afstand te houden.

Voor ons team van Walcheren kwam er ook nog een melding binnen van een jonge zeehond bij Dishoek. Eenmaal ter plaatse ging het om een subadulte jonge zeehond met duidelijke symptomen van longworm (droge ogen en bloed aan de snuit). Het dier werd gemerkt voor verder observatie, de observatieperiode is vastgelegd op 24 uur daarna wordt besloten of het noodzakelijk is om het dier

alsnog op te vangen. Het dier had een oranje tag met nummer 2701, dit wil zeggen dat het dier al eens was opgenomen in een zeehondenopvang.

Op 8 januari 2021 kreeg RTZ Zuidwest een melding van een dode bruinvis bij Westkapelle. Het betrof een kadaver van een adult mannetje. Hierop werd contact gezocht met de diergeneeskundige faculteit Utrecht of zij dit dier wilde hebben voor onderzoek, hierna ging het dier op transport naar Utrecht.

Ons team op Ameland kreeg op 10 januari 2021 wel een heel bijzondere melding, er werd een levend zeepaardje gemeld. Terugzetten was geen optie na het een paar keer geprobeerd te hebben. Hierop is besloten om het zeepaardje in een schoon zakje met zeewater naar het Natuurcentrum Ameland in Nes over te brengen. Hier kan het diertje bij andere zeepaardjes verblijven en aansterken.

Op 11 januari 2021 kwamen er meldingen binnen van grijze zeehonden, 4 stuks voor RTZ Zuidwest, Schouwen-Duiveland & Zeeuws-Vlaanderen. Er lag een zeehond bij Westkapelle, Westerschouwen, Brouwersdam & Cadzand. De 1^e drie genoemde plaatsen werd de zeehond gemerkt voor observatie, het dier van Cadzand werd opgenomen voor verdere verzorging bij zeehondenopvang A Seal te Stellendam. Naast de zeehonden die gemeld werden, werd er ook een dode bruinvis bij Domburg gemeld. Het bleek een subadult mannetje en na overleg met de diergeneeskundige faculteit Utrecht ging dit dier op transport voor verder onderzoek.

Op 13 januari 2021 heeft ons team van Ameland een zieke zeehond van het strand afgehaald. Het diertje werd al geobserveerd, de situatie was verslechterd waardoor besloten werd om de gewone zeehond over te brengen naar de opvang aan de vaste wal.

Op 17 januari 2021 kwam er een melding binnen voor RTZ Schouwen-Duiveland, er lag een grijze zeehond op de parallelweg van de Brouwersdam. Toen het dier teruggeplaatst was, dacht het dier "zo, die zijn weg ik ga nog een keer". In samenwerking met EHBZ werd het dier opnieuw onder luid protest de Grevelingen in gedreven.

Op 17 januari 2021 kwam er een melding binnen voor RTZ Velsen van een levende bruinvis bij Bloemendaal. De teams van Velsen & Zandvoort en de reddingsbrigade Bloemendaal zijn ter plaatse gegaan voor de eerste hulp. SOS Dolfijn is gealarmeerd en onderweg. Om 13:30 uur is het dier naar de KNRM getransporteerd om van daaruit op zee uitgezet te worden. Helaas is de bruinvis overleden aan inwendige bloedingen, het was een sterk vermagerd mannetje van 1 meter 43. Het dier is voor verder onderzoek overgebracht naar de faculteit diergeneeskunde in Utrecht.

Januari is wel een maand waarin de grijze zeehond graag zijn weg naar hoger gelegen gebieden zoekt. Op de Brouwersdam willen deze dieren vaak via de parallelweg over de dijk naar de Noordzee zijde kruipen. Zo ook op 18 januari 2021 kwamen er diverse meldingen binnen over een grijze zeehond op de parallelweg van de Brouwersdam. In samenwerking met EHBZ, DA Schouwen-Duiveland en opvangcentrum A Seal is het twee keer gelukt om het dier terug het water in te krijgen.

Op deze avond omstreeks 20:00 uur kwamen er weer meldingen binnen van een grijze zeehond op de parallelweg van de Brouwersdam ter hoogte van de spuisluis. Dit bleek hetzelfde dier te zijn als het dier in de ochtend gemeld. Vrijwilligers van RTZ en EHBZ zijn ter plaatse gegaan, omstreeks 21:00 uur kwam er extra materiaal om het dier te vangen. Het dier werd snel gevangen en op transport gezet naar de zeezijde van de Brouwersdam. Kennelijk kon het dier de uitgang van het Grevelingenmeer niet vinden, al stonden de spuisluisen van de Brouwersdam open waardoor de zeehonden zo van buiten naar binnen kunnen zwemmen. Deze zeehond bleek een beetje eigenwijs en wilde graag eens middels een andere weg naar de juiste zijde.

Dinsdag 19 januari 2021 kwam er een melding binnen van een zeehond op Ameland die verstrikt zat in een stuk net rond de nek. Ons team was onderweg toen bleek dat het dier alweer het water was in gegaan, maar het diertje bleef dicht onder de kant eenmaal ter plaatse was het dier verdwenen. Na even rondkijken was de zeehond 100 meter verder gestrand, de zeehond kon middels een net gevangen worden en werd voor wat rust te gunnen in de transportmand gelegd. Eenmaal wat rustiger geworden, kon het net zonder problemen verwijderd worden. Na een korte inspectie van de nek bleek het net geen diepe wond achter gelaten te hebben en kon ze weer vrij gelaten worden.

Op zaterdag 23 januari 2021 werd de dag omgedoopt tot “zeepaardjesdag”. Deze dag zijn er in totaal vier verzwakte zeepaardjes gevonden op het strand van Ameland. Deze zijn door de gevolgen van het koude zeewater gestrand. Ze zijn overgebracht naar het natuurmuseum op Ameland waar de diertjes op krachten konden komen en later terug naar zee gebracht zullen worden.

Dat grijze zeehonden overal naar boven kruipen blijkt maar weer, op deze zondagavond 24 januari 2021 kreeg RTZ Kop van Goeree een melding binnen van een jonge grijze zeehond op de parallelweg van de N57 op de Brouwersdam. Onze vrijwilligers gingen ter plaatse en kon de zeehond al snel vangen en weer vrijlaten aan de juiste zijde van de Brouwersdam. Eenmaal vrijgelaten ging het diertje toch even een dutje doen na de vermoeiende en enerverende reis.

Woensdag 27 januari 2021 kwam er een melding binnen van een gestrande bruinvis bij Vlissingen. Hoogstwaarschijnlijk is deze levend gestrand en kort daarna overleden. Na overleg met de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht ging het dier op transport voor verder onderzoek.

Op 1 februari 2021 werd ons team op Ameland gealarmeerd voor een jonge grijze zeehond op het strand ten noorden van Buren. Bij aankomst bleek dat het dier er slecht aan toe was en erg ziek bleek. Na de gebruikelijke informatie gedeeld te hebben met de opvang, kon het diertje op transport naar de vaste wal voor verdere verzorging.

In de late namiddag kreeg RTZ Kop van Goeree op 9 februari 2021 nog een melding van een dode bruinvis. Eenmaal ter plaatse bleek het dier sporen te bevatten van ene aanval door een grijze zeehond. Na overleg met de faculteit diergeneeskunde te Utrecht werd het dier geborgen en overgebracht voor verder onderzoek.

Op de terugweg kregen onze vrijwilligers van RTZ Kop van Goeree een roodkeelduiker in het vizier. Deze vogel bleef maar in de branding en bleek duidelijk in de problemen. De roodkeelduiker kon gevangen worden en bleek verstrikt te zitten in een visnet. Met al te weinig problemen kon het diertje bevrijd worden en kreeg die zijn vrijheid weer terug.

In het kader van het zeehondenakkoord en in overleg met de opvang kan een zeehond gemerkt worden middels een kleurtje. Dit is diervriendelijke (schapen)verf wat wij gebruiken, met zo een merkteken weten we dat een dier al eens gezien is en dat betekent ook dat het wel eens ergens anders kan opduiken. Zo ook een jonge grijze zeehond die op 5 februari 2021 bij Hoedekenskerke werd gemerkt, werd op 11 februari weer teruggezien in de Sloehaven van Vlissingen. Of een ander mooi voorbeeld is, een jonge zeehond die op Westerschouwen werd gemerkt dook weer op in het Noord-Franse Calais. Het bewijst maar weer wat een grote afstandszwimmers zeehonden zijn.

Op maandagmiddag 22 februari 2021 kwam er bij RTZ Velsen een melding via SOS Dolfijn binnen over een zeehond die verstrikt zit in een visnet met een stuk touw, nabij de Zuidpier in IJmuiden.

Eenmaal ter plaatse was de zeehond gaan zwemmen en ging richting Bloemendaal, helaas kon het dier niet bevrijd worden uit zijn benarde positie.

Weet u nog de redding van de blauwe haai bij Ouddorp in 2020? Mark de Boer van de Rotterdamse Zoo heeft een verslag gemaakt voor een internationaal congres. Onder het artikel staat het betreffende verslag:

[Redding van blauwe haai te Ouddorp voorgesteld op internationaal congres – Stichting ReddingsTeam Zeedieren \(rtz-nederland.nl\)](#)

In de maand maart kan het ook lekker stormen aan de Nederlandse Kust, zo ook op 13 maart 2021. Ons team op Ameland kreeg een melding van een zeehond die bovenop de dijk lag, achter een hek en er waren windstoten gemeten van rond de 9 Beaufort. Vele zeehonden zoeken dan een plekje langs de kust hogerop om wat te rusten.

Alleen deze zeehond lag op een plek wat niet echt handig was voor zo een dier om te gaan liggen. Er stond een hek en het was er druk. Zelf over de basaltblokken kruipen was voor het dier in kwestie ook geen optie. Na een check door onze vrijwilligers bleek dat de zeehond gezond was, is het dier gevangen en in de transportmand geplaatst om de verplaatsing naar het strand te bewerkstelligen. Eenmaal op het strand en de chauffeur keek door de achteruitkijkspiegel zagen onze vrijwilligers dat het dier ontsnapt was uit de mand. Daardoor kon deze lekker de binnenkant van de dierenambulance bekijken.

Maar eind goed al goed, eenmaal uit de mand en weer op het strand ging het diertje weer de zee in. Al draaide die zich nog even om en keek twijfelend naar de mand.

Van half januari tot en met half april krijgen we wel eens een melding binnen van een grijze zeehond op een rijbaan of op het terrein bij Port Zélande bij Ouddorp. Zo ook op 15 maart 2021, een jonge grijze zeehond had een plaatsje gezocht op één van de terreinen van Port Zélande. Met vereende krachten van onze RTZ teams en collega's van de EHBZ werd de zeehond gevangen en aan de juiste zijde weer uitgezet waar het dier zijn weg vervolgde.

Ook nettenslachtoffers horen bij ons vrijwilligerswerk om deze te helpen. Dit zijn vrijwel altijd grijze zeehonden, zij zijn heel nieuwsgierig en steken graag hun snuit in zaken waar ze zich niet in moeten steken. Zo ook deze zeehond die op Westerschouwen werd gevonden met een stuk net rond zich heen. Onze vrijwilligers van Schouwen-Duiveland gingen op pad, de reddingsbrigade stond al te wachten en lette op dat het dier niet zomaar weg kon en hielden mensen op afstand. Met vereende krachten kon het dier bevrijd worden. Tegen alle verwachtingen in, had de jonge grijze zeehond geen enkele verwonding waarop deze jongedame vrijgelaten werd.

Op Ameland kan het soms een drukte van jewelste zijn voor ons team. Zo ook op zaterdag 20 & zondag 21 maart 2021. Na meerdere meldingen te hebben ontvangen over een zieke zeehond werd het dier gevangen en overgebracht naar de vaste wal voor verdere verzorging bij zeehondenopvang Pieterburen. De zeehond had wat problemen met de ademhaling wat veroorzaakt wordt door longwormen.

Op 1 april (geen grap) 2021 kwam er een melding voor ons team van Velsen, het betrof een jonge grijze zeehond met een visdraad rond de nek en lag op de Zuidpier van IJmuiden.

In samenwerking met de reddingsbrigade werd getracht de zeehond te vangen. Op dat moment was het te gevaarlijk om het dier te benaderen vanwege de gladde rotsblokken. Rond 19:30 uur zijn deze vrijwilligers samen met de reddingsbrigade IJmuiden naar de Zuidpier gegaan. Omdat de pier was afgesloten is assistentie van de reddingsbrigade gevraagd. Ons team hoopte dat de zeehond vanwege het hoge water naar het strand zou zwemmen, helaas werd deze zeehond daar niet aangetroffen.

Op 3 april 2021 kreeg ons team van Goeree-Overflakkee een melding van een zeehond die verstrikt zou zitten in een stuk visnet.

Eenmaal ter plaatse bleek het een jonge grijze zeehond, deze was reeds bevrijd door omstanders op het strand. Gelukkig heeft het dier geen verwondingen overgehouden aan dit avontuur, daarna is het dier gemerkt en vanwege het opkomende water lekker laten liggen aan de duinenrand.

Op paaszondag kwam er een melding binnen van een dode bruinvis bij Colijnsplaat. Eenmaal ter plaatse bleek het om een vers kadaver te gaan van een adult vrouwtje. Na overleg met de universiteit Utrecht, afdeling diergeneeskunde werd het dier geborgen voor verder onderzoek. De bruinvis is levend gestrand en de verwondingen die het dier heeft werd veroorzaakt door schelpen. Mogelijk was dit een drachtig vrouwtje, al zal onderzoek dit moeten uitwijzen.

Op 6 april 2021 was het weer eens zover, wederom een grijze zeehond op de rijweg van de N57 op de Brouwersdam. Onze teams uit Zeeland gingen zo snel mogelijk ter plaatse met de juiste

materialen. Eenmaal op locatie aangekomen, waren de politie en Rijkswaterstaat al aanwezig. Na een korte observatie werd besloten om assistentie te vragen aan collega's van RTZ en EHBZ.

De zeehond gaf namelijk de strijd niet zomaar op om op zijn eigen manier naar de Noordzeekant te gaan en bobberde door de berm richting een gebouw van Staatsbosbeheer.

Na een eerste vangpoging wilde de zeehond niet meewerken en kroop onder het net door, de 2^e keer liet die zich wel vangen en werd in de dolfijnenkist geplaatst waarop het transport naar de zeezijde

kon beginnen. Normaal gesproken gaat de grijze zeehond weer via de spuisluis van de Brouwersdam naar buiten, maar deze verkoos een ander avontuur door het nemen van een alternatieve route. Alleen is deze alternatieve route niet zonder gevolgen, hierdoor is een lift van het strandingsnetwerk noodzakelijk. Zonder deze lift kan het voor dit dier en andere weggebruikers vervelend aflopen.

We dachten altijd al wel dat de Brouwersdam een hotspot was van kruipende zeehonden op de rijbaan. Ook op Ameland kan de grijze zeehond er wat van, we weten dat grijze zeehonden kruipers zijn en het graag hogerop zoeken. Zo ook deze op Ameland, deze grijze zeehond was naar het KNRM gebouw gekropen. Na observatie bleek het dier niet ziek of gewond, voor het diertje was het een moeilijke plek om zonder verwondingen terug in zee te komen. Hierdoor is besloten om het dier in de transportmand te doen en te verplaatsen naar het strand.

Honden en zeehonden, qua naam lijken ze wel een beetje op elkaar alleen qua uiterlijk totaal niet. Zo kunnen er tussen honden en zeehonden vervelende incidenten ontstaan. Op 14 april 2021 was dit dus ook het geval in de vluchthaven van de Neeltje Jans. Bij de ingang van deze vluchthaven ligt een zandbank waar af en toe zeehonden liggen te rusten. Zo ook deze middag lag er een zeehond te rusten en liepen er een paar mensen met hun honden. De honden ontsnapten aan de aandacht van de baasjes en gingen recht op de zeehond af.

De zeehond en de honden raakten met elkaar in gevecht, waarbij de zeehond en de honden elkaar hebben gebeten. De baasjes van de honden hebben zo snel mogelijk hun honden weggehaald bij de zeehond waardoor het dier het water in kon vluchten.

's-Avonds werd in dezelfde vluchthaven een jonge dode zeehond aangetroffen. Het dier vertoonde sporen van bijtewonden, de zeehond is voor nader onderzoek overgebracht naar de diergeneeskundige faculteit in Utrecht. Daarnaast is het incident doorgegeven aan de Regionale Uitvoeringsdienst van de Provincie Zeeland en zij hebben de zaak in behandeling genomen.

Op 19 april 2021 kreeg ons team van Velsen een melding van een zeehond die op een drijvende helling lag bij de Sea Port Marina. De melder vertelde dat de meeuwen aan zijn rug pikte en dacht dat de zeehond daardoor misschien wel gewond was. Gelukkig was dat niet het geval en nadat de foto's gemaakt waren zwom de zeehond de haven weer in.

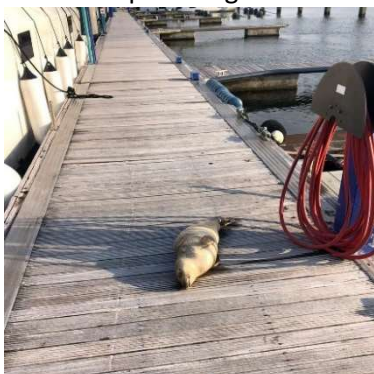
Er werd nog wel een tag gesignaleerd, het betrof een oranje tag wat betekent dat deze zeehond in de opvang in Duitsland heeft gezeten. Het nummer kon helaas niet achterhaald worden.

Af en toe heb je van die bijzondere meldingen waar je het soms ook voor doet, zo ook op 29 april 2021. Er zou een zeehond bij Westkapelle in een sloot liggen. De foto hieronder zegt genoeg, als je hem kunt vinden uiteraard. Grijs zeehonden zijn klimmers en kruipers. Nadat het dier gevangen kon worden, werd hij weer vrijgelaten op het strand van Domburg en kreeg een kleurtje mee voor verdere observatie.

Op de vroege ochtend van 1 mei 2021 kwam er een melding voor ons team van Velsen van een gewone zeehond op de steiger van Sea Port Marina. Ons team is op pad gegaan en eenmaal daar aangekomen vonden ze een zeehond die lag te stuiptrekken.

In eerste instantie dachten onze vrijwilligers dat het diertje ter plekke zou overlijden, de zeehond was voorzien van een tag waaruit blijkt dat deze eerder in een opvang heeft gezeten. Dit zeehondje kwam uit Duitsland, ter plaatse is ORS toegediend en na overleg met A Seal Stellendam is besloten om de zeehond op te vangen.

Op 1 & 2 mei 2021 kreeg ons team op Ameland diverse meldingen van een zieke zeehond. Deze zeehond had problemen met de ademhaling wat komt door longwormen. De zeehond is in overleg gevangen en overgebracht naar de vaste wal voor verdere verzorging.

Zaterdag 15 mei 2021 kreeg ons team van Velsen 3 meldingen van jonge grijze zeehonden. Om 11:00 uur kwam de 1^e binnen, deze lag bij de pier van IJmuiden. Het dier bleek in prima conditie en daardoor was geen verdere actie meer nodig.

Rond 12:30 uur kwam de 2^e melding binnen, dit betrof een jonge grijze zeehond op het kleine strand. Eenmaal ter plaatse is het dier niet meer aangetroffen.

Aan het begin van de avond, 18:30 uur kwam de 3^e melding binnen van een jonge grijze zeehond. Deze lag op de blokken bij de jachthaven. Mogelijk ging het om hetzelfde dier waardoor geen verdere actie nodig bleek.

Op zondagmiddag 16 mei 2021 kreeg ons team van Kop van Goeree in de namiddag een melding van een voshai bij Ouddorp.

Deze soort is zeer zeldzaam op onze kusten. Na overleg werd het dier geborgen en gaat het uiteindelijk naar het Natuur Historische Museum in Rotterdam. Het NOS jeugdjournaal heeft een reportage gemaakt hiervan:

[Reportage jeugdjournaal](#)

Op donderdagochtend 27 mei 2021 kreeg RTZ Schouwen-Duiveland / DA Schouwen-Duiveland een melding van een zeer jonge zeehond bij de Brouwersdam.

Ter plaatse trof onze vrijwilliger een duidelijk premature gewone zeehond aan, dit jonge dier had nog zijn foetale vacht of lanugo.

Na overleg met het opvangcentrum ging het dier onmiddellijk op transport naar de opvang. Deze jonge zeehond had nog steeds zijn navelstreng en verwondingen op de kop. Volgens de dierenarts in de opvang is het premature zeehondje ongeveer 5 weken te vroeg geboren.

De eerste 72 uur zijn een cruciale rol in de overlevingskansen van zo een premature zeehond.

Dinsdag 1 juni 2021 kwam er voor ons team van Kop van Goeree in de namiddag een melding binnen van een dode gladde haai bij Ouddorp. Het kadaver werd geborgen voor onderzoek.

Op 6 juni 2021 kwamen er bij RTZ Nederland meldingen binnen van 2 kadavers aan de oevers van het Grevelingenmeer. Deze lagen er al enkele dagen ter hoogte van Scharendijke. Het betrof 2 volwassen grijze zeehonden, beide dieren zijn afgevoerd voor destructie.

Voor ons team van Zeeland was het op 3 juli 2021 een prachtige dag, de zeehond die geborgen werd en de dag ervoor gevonden was het een niet zo prachtige dag. Deze dode grijze zeehond bij de Brouwersdam is in opdracht van Rijkswaterstaat geruimd en bleek gestikt te zijn in een platvis.

Op de vroege avond op 19 juli 2021 kwam er bij ons team op Ameland via het zeehondencentrum Pieterburen een melding binnen van een levende bruinvis op het strand. Direct is alarm geslagen bij SOS Dolfijn. Binnen enkele minuten waren de vrijwilligers aanwezig en troffen het dier helaas dood aan terwijl de vinden het bruinvisje probeerde te helpen door het nat te houden.

Dit kalfje is overgebracht naar de vaste wal en zal worden onderzocht aan de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht. Na onderzoek zal er meer duidelijkheid moeten komen over de strandings- en doodsoorzaak.

Vrijdagavond 24 juli 2021 kwam er een melding bij RTZ Velsen binnen van een gewonde zwaan in de jachthaven van IJmuiden. In samenwerking met dierenambulance Velsen en de reddingsbrigade IJmuiden werd de zwaan gevangen. Het bleek geen makkelijke opgave te zijn om het dier te vangen, na meerdere pogingen is het uiteindelijk gelukt. In de vogelopvang in Haarlem zal blijken wat het dier gemankeerd heeft.

In de nacht van 26 op 27 juli 2021 is er een schip met een walvis op de bulb, de haven van Terneuzen binnengevaren. Het bleek om een gewone vinvis te gaan, deze werd geborgen en op de kade gelegd voor onderzoek.

Op 28 juli 2021 ging de autopsie van de gewone vinvis in Terneuzen van start. RTZ Nederland was daarbij aanwezig en verleende logistieke ondersteuning bij het transport van de snijplaats naar de Faculteit Diergeneeskunde in Utrecht.

Dat Reddings Team Zeedieren niet enkel voor zee(zoo)g)dieren rijdt bewijst ons team uit Velsen maar weer. Op 2 augustus 2021 hebben zij assistentie verleend aan de dierenambulance Velsen voor een hond die een vishaak aan zijn pootje had. Team Velsen ging met hun 4x4 voertuig ter plaatse op het strand met collega's van de dierenambulance, eenmaal ter plaatse bleek het hondje hevig te bloeden. Het was een vishaak met weerhaken, waardoor het verwijderen ervan extra bemoeilijkt werd. Wegens het bloedverlies viel het hondje af en toe weg, de hond is gestabiliseerd en is na de overdracht aan de dierenambulance Velsen direct op transport gegaan naar de spoedkliniek.

Bij de hond is zuurstof toegediend, omdat het dier in shock raakte en zijn ze met beide ambulances met spoed naar de kliniek gereden. Bij aankomst stonden de dierenartsen al klaar om het hondje op te vangen en onder narcose de vishaak te gaan verwijderen. Gelukkig waren er geen pezen of andere vitale zaken geraakt waardoor het diertje weer snel met zijn baasje mee naar huis mocht.

Op woensdagochtend 18 augustus 2021 kreeg ons team op Ameland rond 10:00 uur een melding van een levend gestrande bruinvis. Zij sloegen direct alarm bij SOS Dolfijn en ons team van Ameland ging samen met de KNRM Ameland snel ter plaatse.

Ter plaatse bleek het te gaan om een vermagerd dier, wat soms kan verraden dat er onderliggende problemen zijn. Verder was het dier levendig en alert en had het geen grote verwondingen. In overleg met SOS Dolfijn is besloten om het dier zo snel mogelijk terug naar zee te helpen om het dier zo een kans te geven omdat op dat moment er nog geen opvanglocatie voor SOS Dolfijn is. Door de vrijwilligers werd naar een geschikte plaats gezocht om het dier terug te zetten in zee.

Ondanks alle goede verzorging, overleed het dier onderweg. De bruinvis is later deze dag overgebracht naar de vaste wal om

naar de Faculteit Diergeneeskunde te transporteren om onderzoek te doen waarom het dier gestrand is.

Wanneer walvisachtigen aanspoelen op de Nederlandse kust dan is er vaak iets met deze dieren aan de hand en hebben ze snel hulp nodig. Op Landgoed Hoenderdaell wordt er een nieuwe opvang gebouwd voor walvisachtigen. Naar verwachting zal deze locatie eind 2021 open gaan. Tot die tijd zullen de hulpopties zijn dat een gestrand dier zo snel mogelijk terug naar zee geholpen wordt of het dier ter plaatse euthanaseren.

Uit eerste bevindingen van het onderzoek op deze bruinvis is gebleken dat het diertje ziek was. Uit onderzoek bleek dat de bruinvis een groot aantal parasieten in de maag, oren en longen had. Ook kampte het dier met een longontsteking en mogelijke ontsteking in de lever.

Op de plaat van Baarland, een gebied tussen de Zeeuwse plaatsen Ellewoutsdijk en Scheldeoord werd er op 20 augustus 2021 een dode dolfijn aangetroffen.

Vrijwilligers van RTZ Nederland, team Zeeland zijn na de melding ter plaatse gegaan om beeldmateriaal te maken voor de soortbepaling en om het dier te bergen. Dat bleek nog een hele klus, omdat het dier in het slik lag.

Het blijkt te gaan om een witflankdolfijn. Een soort die voorkomt in de Noordzee maar niet vaak op de Nederlandse kust wordt aangetroffen.

De laatste keer dat er een vers exemplaar aanspoelde op de Nederlandse kust dateert uit 2008 en dit was bij Castricum. De laatste stranding van een witflankdolfijn langs de Westerschelde dateert uit 1973 en toen spoelde er een dier aan bij Breskens. Een volwassen witflankdolfijn met de Latijnse naam *Lagenorhynchus acutus* wordt ongeveer 2,5 meter lang.

De soort kun je goed herkennen aan de zwarte sikkelvormige rugvin en de getekende flanken waarop witte/okerkleurige vlekken te zien zijn. De witflankdolfijn heeft een korte snuit en het zijn vrij schuwe dieren. Ze leven doorgaans in groepen die kunnen uitgroeien tot tientallen dieren bij elkaar.

Op 21 augustus 2021 is de witflankdolfijn naar de Faculteit Diergeneeskunde te Utrecht gebracht. Bij aankomst en een 1^e inspectie bleek het te gaan om een volwassen mannetje van amper 194 kg normaal gesproken weegt een volwassen mannetje al gauw 250 tot 270 kg.

De witflankdolfijn werd zelfs nog 2 dagen voordien gezien bij Hoofdplaat, dit kunnen we opmaken uit gegevens op waarneming.nl. De meldster deed een melding via dit platform, ze zagen iets drijven van ongeveer 2 meter lang en een hoogte van ongeveer 20 – 50 cm. Vermoedelijk dreef het kadaver met redelijke snelheid richting het oosten. Als we kijken in de stroomatlas van de Westerschelde, dan kunnen we de hele reis van dit kadaver reconstrueren tot het op de Plaat van Baarland aanspoelde.

Vanaf donderdag 26 augustus 2021 worden SOS Dolfijn, ons RTZ team op Ameland, Staatsbosbeheer Terschelling en Natuurmonumenten Schiermonnikoog overspoelt met meldingen van gestrande dode bruinvissen op de Waddeneilanden. Ons RTZ team op Ameland heeft er bijna een dagtaak aan gekregen om deze bruinvissen te ruimen en meldingen aan te nemen. Alle meldingen die over deze dode bruinvissen gedaan worden betreffen allemaal volwassen dieren die in staat van ontbinding verkeren. De aantallen van aangespoelde bruinvissen lopen inmiddels tot ver in de tientallen met de eilanden Vlieland, Terschelling en Schiermonnikoog meegerekend.

Door de noordenwind die al een aantal dagen waait, worden deze dieren wellicht sneller naar de kust gedreven. Een dergelijk aantal gestrande bruinvissen binnen zo'n korte periode lijkt ongekend. Alle betrokken partijen die leveren zo nauwkeurig mogelijk alle data aan bij SOS Dolfijn. Zij verzamelen de gegevens en geven deze door aan de beheerder van de databank walvisstrandingen.nl. In deze databank wordt nauwkeurig bijgehouden hoeveel strandingen van walvisachtigen er zijn geweest.

Om te achterhalen wat deze plotse stijging van strandingen onder bruinvissen veroorzaakt, zal uitgebreider onderzoek nodig zijn. De Kustwacht heeft patrouillevluchten uitgevoerd waaruit blijkt dat er nog meer dode bruinvissen zijn waargenomen voor de Waddenkust. Er wordt niet uitgesloten dat deze aantallen nog zullen toenemen. Er waren wel activiteiten in de Waddenzee of dit een oorzaak is, is nog niet bekend. Want er wordt een windmolenpark in het noorden van de Wadden aangelegd en is er een internationale oefening van de marine geweest. Deze activiteiten kunnen een nadelig effect hebben op het leven van de bruinvis.

Guido Keijl heeft op walvisstrandingen.nl enige cijfers gepubliceerd van de omvangrijke bruinvisstrandingen van de afgelopen dagen op de Waddeneilanden:

[Omvangrijke stranding Waddeneilanden](#)

Ondertussen is ons team op Ameland al 4 dagen bruinvissen aan het ruimen, de teller van deze dode dieren staat inmiddels al op 50 stuks. Twaalf dieren zijn overgebracht naar de Faculteit Diergeneeskunde te Utrecht. De andere bruinvissen zijn teruggegeven aan de natuur. Wat al wel opvalt is dat het meestal om volwassen dieren gaat. Nader onderzoek zal moeten blijken wat deze dieren heeft gemankeerd.

Op 30 augustus 2021 kwam er bij RTZ Nederland een melding binnen van een gewone zeehond die een rustplaats had uitgezocht bij de eendenvilla in hartje Sas van Gent.

Deze zeehond ziet er gezond uit, dus verdere actie was gelukkig niet nodig. Het gaf wel een grappig tafereel.

Vanaf 1 september 2021 lijkt de toename van gestrande dode bruinvissen op Ameland af te nemen. Zij kregen slechts 3 meldingen, wat lijkt op het einde van deze massale stranding.

Zaterdagavond 4 september 2021 kwam er voor ons team van Velsen een hulpvraag vanuit de dierenambulance Velsen voor het zoeken naar een zwaan, deze zou verstrikt zitten in visdraad met

een vishaak in zijn hals. In samenwerking met de reddingsbrigade IJmuiden waren onze vrijwilligers op zoek naar deze zwaan. Deze zwaan bleek niet zo makkelijk te vangen, de zwaan was de haven uit gegaan. Uiteindelijk toen de zwaan een rustplek had gevonden kon het dier gevangen worden, ter plaatse zijn het visdraad en vishaak verwijderd en daarna kon het dier weer vrijgelaten worden.

Op 30 september 2021 kregen we wel een heel bijzondere melding binnen, er zou een walrus in Harlingen gesignaleerd zijn. Deze eilandhoppende walrus vond een heerlijk plaatse op de zuidpier, onze collega van onze samenwerkende partij dierenambulance De Waadhoeke ging een kijkje nemen en heeft de omgeving van de walrus afgezet. Nieuwsgierigen werden door de politie geweerd, maar konden op gepaste afstand de walrus goed bekijken. Rond 17:00 uur is de walrus de haven uitgezwommen.

Eerst werd er gedacht dat we van de eilandhoppende walrus af zouden zijn, zo blijkt dat het dier op 5 oktober 2021 de gedachte had om weer even lekker terug te gaan naar Harlingen om nogmaals daar eens goed uit te rusten.

Op 7 oktober 2021 kwam er voor onze vrijwilliger op Schouwen-Duiveland een melding binnen voor een blauwvintonijn op het strand van Ouddorp. De tonijn had een lengte van 250 cm, het dier is geborgen en afgevoerd.

In de middag van 11 oktober 2021 werd ons team van Velsen gevraagd om assistentie te verlenen aan de dierenambulance Haarlem om een Jan van Gent van het strand te halen. Onze vrijwilligers van Zandvoort werden erbij geroepen en eenmaal ter plaatse bleek dat de vogel vastzat in meerdere vislijnen en vishaken.

Het meeste kon ter plaatse verwijderd worden, het bleek ook dat de Jan van Gent een haak ingeslikt had. Hierop ging de Jan van Gent op transport naar de dichtstbijzijnde vogelopvang om de ingeslikte haak te laten verwijderen.

Op 12 & 13 oktober 2021 kwamen er diverse meldingen binnen van levende en dode zeezoeten op de Zeeuwse kust.

De meeste dode zeezoeten blijken zeer mager te zijn, het borstbeen kun je zien zitten en voelen. Indien mogelijk worden de nog levende zeezoeten naar de dichtstbijzijnde opvang gebracht voor verdere verzorging. Er zijn al diverse zeezoeten bij vogelopvang de Mikke in Middelburg binnen gebracht.

Ook op de kusten van Groot-Brittannië komen verschillende meldingen van aangespoelde en verzwakte en dode zeekoeten binnen. Ook deze vogels zijn opvallend mager.

Op woensdag 20 oktober 2021 kwam er een melding binnen van een tuimelaar die ter hoogte van Kerkwerf (15:57 uur) & Colijnsplaat (16:36 uur) zou zwemmen. Over het algemeen hoop je dat deze dieren niet zo gauw de Oosterschelde op zullen zwemmen, want dat is nou niet bepaald het gebied waar je ze wilt zien.

Tussen 17 & 22 oktober kwamen dagelijks meldingen binnen van een tuimelaar in de Oosterschelde, de laatste waarneming was van 22 oktober om 18:00 uur bij Yerseke. Met dat in gedachten hopen we natuurlijk dat de tuimelaar terug naar zee gezwommen zou zijn gezien het afgaande tij en dat het dier gesignaleerd zou zijn nabij de Oosterscheldekering.

Helaas is het niet goed afgelopen met de tuimelaar in de Oosterschelde. Een passant trof het dier op 4 december 2021 in de ochtend levenloos aan in het water tussen Poortvliet en Scherpenisse en alarmeerde SOS Dolfijn. Vrijwilligers van RTZ, team Zuid zijn ter plaatse gegaan om de tuimelaar te bergen. Daarna zal het dier worden overgebracht naar de Universiteit Utrecht, afdeling Diergeneeskunde waar onderzoek op het dier zal worden gedaan om zo de doodsoorzaak te achterhalen.

Op 6 december 2021 kreeg ons team van Ameland een melding dat er een jonge zeehond op een drukke plaats zou liggen. Deze zou verplaatst worden, maar dit dier van het zo lekker en fijn in zijn kratje dat die het liefst wou blijven liggen en werkte niet mee om er uit te komen. Zo zie je maar dat het redden van dieren ook niet altijd even makkelijk is. Dat ze zich niet laten vangen dat maken we vaker mee.

Zelfs in Zeeland werd er een “koppige” zeehond verplaatst van een druk stuk strand naar een rustiger plaatsje in de buurt en wilde ook met pijn en moeite uit de mand komen. Filmpje van de verplaatsing: [Koppige zeehond](#)

Dat grijze zeehonden wel eens een rare plaats zoeken om te gaan vertoeven, werd weer eens bewezen op 10 december 2021. Deze zeehond was bij de Oosterschelde de zeedijk over gekropen om vervolgens aan de binnenzijde tegen de draad aan te gaan en belandde in de bermsloot. Het betrof het dier die reeds gespot was bij Kamperland en in observatie lag. Na overleg met de opvang ging het zeehondje op transport naar de opvang.

Op maandagmiddag 13 december 2021 kwam er voor ons team van Ameland een melding binnen van een enorme maanvis voor de kust van Ameland. Ons team is hierop af gegaan en zijn met 2 personen het water in gelopen om te kijken of het dier nog leefde.

Dit dier werd opgemerkt omdat deze bijna bewegingsloos op zijn zij aan de oppervlakte lag. Voor dit gedrag wat zij dan vertonen bestaan meerdere verklaringen. Eén hiervan is, dat ze zich op deze manier laten ontdoen van parasieten door meeuwen en andere zeevogels. Dit is ook daadwerkelijk waargenomen. Als tweede zorgen ze ervoor om hun temperatuur te laten stijgen. Doordat ze zo een groot lichaam hebben, zijn ze in staat om de opgedane warmte relatief lang vast te houden.

Met behulp van het Natuurcentrum Ameland is er besloten om het enorme dier naar het strand te verplaatsen. Eenmaal op het strand, bleek deze maanvis een grootte te hebben van 2 meter bij 1.84 cm. Bij navraag bleek dit de grootste maanvis tot nu toe, die ooit is aangespoeld op de Nederlandse kust. Deze enorme maanvis zal worden overgebracht naar Naturalis in Leiden voor onderzoek.

Op 26 december 2021 heeft ons team van Velsen een assistentie verleend aan de dierenambulance Velsen en de boswachter. Zij hadden een melding gekregen van een overleden hert in de duinen van IJmuiden. Deze is door verwondingen van een bijtewond die een hond heeft veroorzaakt overleden.

Het duinpad waar het hert gevonden is, was erg smal voor de dierenambulance en omdat RTZ Velsen in bezit is van een quad zijn zij gevraagd voor assistentie.

Op 27 december kreeg RTZ Velsen een melding van een jonge gewonde grijze zeehondenpup op het strand van IJmuiden. Bij het beoordelen, bleek dit dier verscheidene wonden in zijn achterflappen en op zijn rug te hebben. In verband met infectie gevaar is dit zeehondje overgebracht naar de opvang in Stellendam. Bij aankomst bleek het diertje slechts 15 kilo te wegen.

Onderzoek

[Wintersterfte watervogels Deltagebied](#)

Rond 10 juni 2021 werd er een rapportage gepubliceerd over “wintersterfte van watervogels in het Deltagebied” in opdracht van de Provincie Zeeland. Reddings Team Zeedieren was één van de partijen die aan dit onderzoek hebben deelgenomen.

[Rapport "Wintersterfte van watervogels in het Deltagebied 2021"](#)

[Bruinvissen Ameland](#)

Op 15 en 21 juni 2021 zijn er twee bruinvissen gestrand op Ameland. Deze zijn door ons team op Ameland ingestuurd voor onderzoek. Wij mochten een rapport ontvangen van voorlopige conclusies van het onderzoek op deze twee dieren.

De bruinvis van 15 juni was een volwassen mannetje van 135 cm lang en 35 kg zwaar. Ondanks zijn redelijke gewicht was de blubber laag erg gering, wat laat zien dat hij niet zo goed doorvoed was. Deze bruinvis had een hele erge longontsteking, onder andere door longwormen. Vooral nog waren de longontsteking en vermagering de enige afwijkingen die met het blote oog zichtbaar waren.

De bruinvis van 21 juni was een juveniel mannetje van 117 cm lang en 22 kg zwaar. Deze bruinvis had recent niets gegeten en was sterk vermagerd. De meest opvallende bevinding was dat dit dier ernstige ontstekingen in meerdere organen had, waaronder in de longen en de lever vermoedelijk door een bacteriële infectie. Wanneer er een bacterie in het bloed terecht komt en zich verspreid over meerdere organen, wordt dit een bloedvergiftiging (sepsis) genoemd.

De uiteindelijke bevindingen van beide dieren die gestrand waren op Ameland zijn meegenomen in de jaarrapportage van het strandingsonderzoek van de Universiteit Utrecht. Voor meer informatie over het onderzoek verwijzen we graag door naar:

<https://www.uu.nl/onderzoek/strandingsonderzoek>

[Bergeenden Walcheren](#)

Sinds 9 augustus 2021 zijn er meer dan 200 dode bergeenden aangespoeld aan de Walcherse kust in de provincie Zeeland. Aan het begin van september zijn er geen nieuwe bergeenden maar aangetroffen. Uit onderzoek blijkt dat botulisme een rol heeft gespeeld bij de massastrandings van deze dieren. Dit heeft het Dutch Wildlife Health Centre (DWHC) in samenwerking met Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) geconcludeerd.

[Onderzoeksresultaten](#)

foto credits: Afbeelding van Peter Kasteren via Pixabay

[Massastranding Waddeneilanden](#)

Eind augustus 2021 hadden we op Waddeneilanden een massastrandings van zo'n 190 bruinvissen. Uit de eerste bevindingen begin november 2021 door de Faculteit Diergeneeskunde te Utrecht blijkt dat deze bruinvissen allemaal vrouwtjes waren en in verwachting.

De afgelopen maanden hebben onderzoekers van de Faculteit Diergeneeskunde en Wageningen University & Research in opdracht van het ministerie van LNV onderzoek gedaan naar de mogelijke doodsoorzaak van deze bruinvissen. De meest opmerkelijke vondst is de aanwezigheid van *Erysipelothrix Rhusiopathiae*, dit is een bacterie die bloedvergiftiging bij walvisachtigen kan veroorzaken.

[Onderzoekresultaten WUR](#)

[Oefening olieramp](#)

Onderzoek hoeft niet altijd onderzoek te zijn op dode dieren, dit kan ook zijn een samenwerkingsverband die onderzocht wordt. Zo kun je de oefening bij Westkapelle voor olieslachtoffers wel onder laten vallen.

Rijkswaterstaat heeft Reddings Team Zeedieren uitgenodigd voor het draaien van een pilot/oefening op en rond het strand van Westkapelle. Hier staat centraal hoe we de olieslachtoffers kunnen helpen zodra er zich een olieramp voordoet.

Langs het strand vanaf Zoutelande tot aan het strand bij het KNRM station van Westkapelle waren oefenvogels geplaatst. Deze moesten vrijwilligers van SON RESPONS gaan vangen, vanuit RTZ Nederland team Zuid waren er 5 vrijwilligers aanwezig om mee te doen aan deze oefening. Er werden 2 4x4 voertuigen en 1 Opel Combo ingezet voor hulp op het strand en langs een talud. Vanuit SON RESPONS werd er ook een “roboduck” gebruikt om een bewegende vogel te vangen.

[Oefenen voor een olieramp met 'Roboduck' | NOS](#)

[Tuimelaar Oosterschelde](#)

Op 4 december 2021 is de tuimelaar die in de Oosterschelde zwom dood teruggevonden. Op 5 december 2021 werden de eerste gegevens van het kadaver bekend gemaakt. Het betreft een mannetje van 242 kg en had een lengte van 274,5 cm.

De tuimelaar die bij Utrecht voor onderzoek is gebracht, bleek ziek te zijn en was waarschijnlijk eerder de ochtend levend gestrand. De dolfijn was gebeten door een grijze zeehond en kampte met een longontsteking. Het dier had recent nog wel gegeten en gezien zijn lengte en gewicht niet heel erg mager. Er waren wel een aantal opmerkelijke bevindingen, zoals de ontstoken bijtonden op het lijf die passen bij de bijtafdrukken door een grijze zeehond. Het is nog niet eerder gerapporteerd dat grijze zeehonden tuimelaar dolfijnen aanvallen. Wel is bekend dat zeehonden bruinvissen op het menu hebben staan. Het bacteriologisch en histologisch onderzoek loopt nog. Door de Wageningen Marine Research wordt er nog een dieetonderzoek uitgevoerd.

[Maanvis](#)

De Amelandse maanvis die op 13 december 2021 strandde is overgebracht naar Naturalis te Leiden door onze samenwerkende partner dierenambulance De Waadhoeke. De maanvis ligt in een vriescel en zal later opgezet gaan worden. Medewerkers hebben al wel monsters genomen voor verder onderzoek. Via sociale media kun je volgen wanneer de vervolgstappen zullen plaats gaan vinden.

PR

Gastles(sen)

In de regio zuid wordt er geregeld een gastles aangevraagd, voor scholen kan dit via Milieu Educatie Centrum de Bevelanden (MEC De Bevelanden). Het Milieu Educatie Centrum voorziet de school van lesmateriaal en daarbij kan ook horen dat een veldvrijwilliger bij een school op bezoek gaat voor voorlichting.

Op vrijdagmiddag 25 juni 2021 werd er weer eens na de coronaperiode een gastles verzorgd. Deze gastles werd verzorgd in 's Heer Hendrikskinderen voor de groepen 4 & 5 en 7 & 8. Ook werden de kinderen uitgenodigd om een kijkje te nemen in de 4x4 dierenambulance van Stichting DierenLot.

Op donderdag 14 oktober 2021 werd er een gastles over zeehonden in de Zeeuwse Wateren voor leerlingen van SBO Samuël te Kapelle verzorgd. Onze voorzitter heeft daar een les gegeven voor leerlingen van de groepen 4 & 5. Het betreft leerlingen die op speciaal onderwijs zitten, toch blijft het leuk om te doen met een presentatie en onze dierenambulance erbij.

In het zuiden hebben we het maar druk met gastlessen geven, zo was basisschool De Moolhoek op 24 november 2021 aan de beurt. In de groepen 5 & 6 hadden zij een project over zeehonden. Zij hebben gebruikt gemaakt van de leskist van [Milieu Educatie Centrum De Bevelanden](http://MilieuEducatieCentrumDeBevelanden.mecdebevelanden.nl) (mecdebevelanden.nl)

Aanhangwagen

In de loop van 2021 is een idee ontstaan om een aanhangwagen te gaan aanschaffen voor educatie. Dit is een project wat het bestuur van Reddings Team Zeedieren op zich heeft genomen. Via stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds willen we dan een aanvraag indienen bij het Prins Bernhardfonds. Eind 2021 zijn de eerste stappen gezet voor het realiseren van dit plan, in 2022 zullen we het verder uitwerken tot een goed en groots plan.

De waarde van het dier

In de eerste aflevering van "De waarde van het dier" komt Lenie 't Hart aan het woord. Zij gaat in op de vragen zoals:

- Wat kunnen wij van dieren leren?
- Zijn dieren afhankelijk van de mens of moet de mens juist respect hebben voor dieren?

In deze serie komen bekende en minder bekende mensen aan het woord die vertellen wat voor hun de waarde van het dier is.

[1e aflevering "De waarde van het dier"](#).

50 jaar geleden

Op 21 december 1971, een 50 jaar geleden, kreeg Lenie 't Hart volkomen een onverwachts telefoontje van Rijkswaterstaat. Er is een zeehond in de voormalige Lauwerszee gevonden.

In september 1971 had René Wentzel, gemeentesecretaris te Uithuizen aan Lenie gevraagd of zij hem wilde helpen met zijn zeehondenopvang. Volmondig had Lenie "ja" gezegd, maar wel dat het in haar eigen tuin moest want ze had ook een zoon van 5 en daar moest wel voor gezorgd worden. Wentzel stelde haar gerust en zei dat het allemaal goed kwam, want in de zomer heb je de huilers en in de winter is het rustig en zal er niks zijn. Op dat moment had ze nog geen bassin klaar!

Nee bestaat niet bij Lenie, ze ging er in haar “eend” naar de zeehond toe. De mannen die de zeehond gevonden hadden, hadden deze bij hun in de bus gelegd. Als volgt ging de deur open en Lenie moest de zeehond op de arm nemen en in haar eend leggen. Wonder boven wonder werd ze niet gebeten. Ze had een wasteil in de tuin, ze had de dierenarts erbij geroepen en het ging allemaal goed.

De zeehond heeft de naam Loeskus meegekregen en werd op 4 januari 1972 weer vrijgelaten en zo is het allemaal begonnen in Pieterburen. Haar zoon is de oorzaak dat de zeehondenopvang in Pieterburen is opgericht.

Ter herinnering aan haar 1^e zeehond, heeft Lenie een exemplaar van haar boek “zo onafhankelijk als een zeehond” aan de sluismedewerkers bij de sluis op Lauwersoog overhandigd.

Benieuwd geworden hoe dit allemaal gelopen is? Er zijn nog boeken van Lenie te koop/te verkrijgen.

Buitenlandse projecten

Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds is meer dan alleen het Zeehondenfonds voor Nederland. Via de World Wide Animal Rescue (WWAR) proberen wij projecten in het buitenland te steunen. Lenie in hoogst eigen persoon is veel in het buitenland te vinden om deze projecten te bezoeken en ze te steunen door advies te geven. Hieronder vindt u een aantal mooie projecten.

Web conferentie 12 mei 2021

Op 12 mei 2021 heeft er een Russisch-Turkmeense web conferentie plaats gevonden onder naam: Ecosysteem van de Kaspische Zee, de toestand van de wereld.

Medeorganisatoren van de web conferentie van Russische zijde: de Raad voor Wetenschap en Innovatie van de Kaspische Zee en het Russisch Comité voor het UNESCO-programma "Man and the Biosphere".

De conferentie wordt ondersteund door het Ministerie van Buitenlandse Zaken van de Russische Federatie, het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Turkmenistan, het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen en Milieu van de Russische Federatie, de Academie van Wetenschappen van de Russische Federatie en de Academie van Wetenschappen van Turkmenistan.

Het doel van de conferentie is de wederzijds voordelige samenwerking op wetenschappelijk, technisch en innovatief gebied in Rusland en Turkmenistan uit te breiden en de onderhandelingen in het kader van het First Caspian Economic Forum verder te ontwikkelen.

Tijdens de conferentie is gepland om de vooruitzichten voor de ontwikkeling van samenwerking op het gebied van het waarborgen van de milieuveiligheid van de Kaspische Zee te bespreken, rekening houdend met klimatologische, antropogene en geologische risico's, evenals huidige voorstellen voor samenwerking op het gebied van geologie en personeelstraining.

In het kader van de web conferentie is het de bedoeling om na afloop van de sessies en bespreking van de rapporten online onderhandelingen te voeren met de hoofden van departementen van ministeries, hoofden van staatsbedrijven, de Academie van Wetenschappen, wetenschappelijke en andere instellingen van Turkmenistan op gebieden van mogelijke samenwerking op het gebied van gezamenlijk onderzoek, ontwikkeling en uitvoering van gezamenlijke projecten, introductie van innovatieve technologieën en apparatuur met het oog op het behoud van het ecosysteem van de Kaspische Zee.

Bezoek zeehondenopvang Vladivostok

Met steun van de WWAR (World Wide Animal Rescue) werd een complete zeehondenopvang gebouwd bij Vladivostok. Recent bracht Lenie 't Hart hier een bezoek.

Een aantal jaren geleden kwam de Russische Lora Beloivan met haar man naar Pieterburen om van Lenie alles te leren over opvang van zeehonden. Terug in hun woonplaats Vladivostok hebben ze alles op alles gezet om een bescheiden opvangcentrum te bouwen. Dit jaar nodigden ze Lenie uit om het resultaat van hun inspanningen te komen bekijken.

Vladivostok ligt aan de Japanse Zee, waar één van de gekende populaties van de Larghazeehond of Spotted Seal (*Phoca largha*) leeft. Dit is de kleinste populatie van de drie bekende locaties. De overige twee zijn in de Bering Zee (de grootste groep) en rond de noordelijke kust van Rusland.

De Larghazeehond krijgt in de winter haar jong in een sneeuwhutje op het ijs. Als er in die tijd iets mis gaat, krijgt Lora de jonge dieren in opvang die hun moeder zijn kwijt geraakt.

De afstanden in dit gebied zijn enorm. Vaak komen zeehonden dan ook van grote afstand in het centrum. Heel uniek is dat deze mensen ook al een netwerk voor de eerste opvang langs de kust bij Vladivostok hebben opgezet.

Lenie had Lora steeds beloofd dat ze bij haar langs wilde komen om te zien hoe het opvangcentrum was opgezet. Bovendien wilde ze heel graag een paar zeehonden vrijlaten. Per slot van rekening had Lenie nog nooit een Larghazeehond gezien, laat staan vrijgelaten. Dit is haar verslag van haar bezoek aan Vladivostok:

In juni werden de eerste jonge dieren vrijgelaten en ik kan er bij zijn. Geweldig dat ze me daarvoor hebben uitgenodigd. Toen ik aankwam in Vladivostok herkende ik meteen iets in Lora wat ik ook heb: ze kan van niets iets maken.

Het is fantastisch hoe zij en haar man de opvang in hun eigen tuin hebben opgebouwd. Ze hebben van het IFAW een kleine waterzuivering gekregen. Ze zijn nog steeds dagelijks aan het verbouwen: de keuken en de eerste opvang zijn nu aan de beurt.

Wat een geweldige mensen daar! Iedereen hielp mee: vrijwilligers uit Irak en Moskou. Het vrijlaten was een geweldige ervaring: het was echt een beautiful day. De foto's spreken voor zich.

Wat ze nu nodig hebben is een nieuwe auto. Wij willen ze met onze stichting heel graag steunen! Dus: wie heeft geld voor een auto? Laat het ons weten...

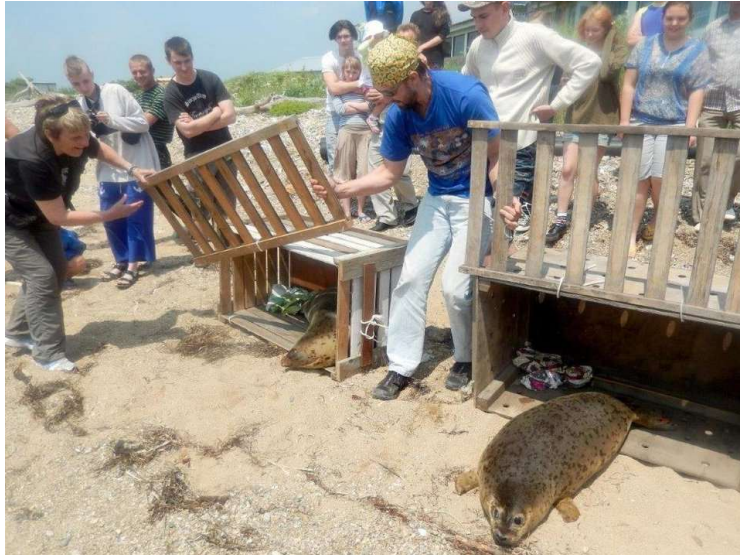
Zo heeft stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds er weer een nieuwe taak bij:

aanvullende steun voor dit prachtige initiatief in de meest oostelijke hoek van Rusland.

Daar hangt overigens ook steeds de dreiging van een olieramp in de lucht. Ook daarop willen deze dierenliefhebbers graag voorbereid zijn.

Wat een kers op de taart is, is dat de Kaspische zeehond op de rode lijst is geplaatst. De rode lijst is een lijst met bedreigde diersoorten die beschermd moeten worden. Doordat deze zeehondensoort hierop geplaatst is, is opvang juist mogelijk.

Project Kaspische zeehond Dagestan

Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds heeft het project in Dagestan wat centraal staat voor de bescherming van de Kaspische zeehond steun toegezegd. Door middel van een donatie van onze stichting kon dit project van start gaan.

Dit project werd aan het grote publiek voorgesteld en de aanwezigen konden dit project gaan steunen en genieten van de verschillende kinderactiviteiten die georganiseerd waren.

Nettenslachtoffer Dagestan

Al jaren steunt de stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds een project in Dagestan voor de bescherming van de Kaspische zeehond. Hieronder een link naar een filmpje van een lokale visser waarin hij laat zien hoe hij een zeehond bevrijd die in zijn netten was terechtgekomen:

[Nettenslachtoffer Dagestan](#)

Ter hoogte van het Miankaleh Wildlife Sanctuary and Wetland in Iran kwam er ook een Kaspische zeehond in netten vast te zitten. Deze werd door de vissers bevrijd en kreeg de naam Yaser mee. Hieronder de link naar het filmpje:

[Nettenslachtoffer Iran](#)

Internationale webinar methoden en methodologieën

Op 17 & 18 augustus 2021 heeft er een internationale webinar plaats gevonden onder de lange titel: Methoden en methodologieën voor onderzoek en actuele kwesties van behoud van de Kaspische zeehondenpopulatie (*pusa caspica*).

Dit evenement werd online in de volgende werktalen gehouden:

- Russisch en;
- Engels.

De organisatoren van dit evenement waren:

- Instituut voor Hydrobiologie en Ecologie en;
- Visserij- en Productiecentrum LLP (Republiek Kazachstan).

Tijdens deze webinar werden er presentaties gehouden en werden er kwesties besproken die verband hielden met de studie en het behoud van de Kaspische zeehond.

Dode zeehonden Dagestan

In 2021 werd Lenie 80 jaar, tijdens een verrassing die Lenie echt helemaal verraste kwam er een cheque van stichting DierenLot voor de buitenlandse projecten van stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds. Hierdoor kon Lenie een onderzoek naar dode zeehonden ondersteunen in Dagestan waar deze steun hierin hard nodig is.

Caspian Ecological Project

Op 26 oktober 2021 is er een persconferentie gehouden over de lancering van Soul of the Caspian Ecological Project for the Study and Conservation of the Caspian Seal. Het is project is ontwikkeld door Clean Seas Foundation in samenwerking met vooraanstaande experts op het gebied van zeezoogdieren van A.N. Severtsov Instituut voor Ecologie en Evolutie van de Russische Academie van Wetenschappen met de steun van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen en Milieu van de Russische Federatie.

De eerst expeditie is in het najaar van 2021 gestart. Een filmploeg is met een amfibisch vliegtuig langs de Russische kust van de Kaspische Zee gevlogen volgens vooraf aangegeven routes. In een tweede fase gaat er een expeditie team met inspecteurs het natuureservaat in en met speedboten de zee op om naar het eiland Maliy Zhemchuzniy om satellietzenders op Kaspische zeehonden aan te brengen en ze zullen ook biomonsters nemen. En dit zijn nog maar de 1e stappen van dit grootse project, er is nog veel werk aan de winkel om de huidige status van de Kaspische zeehondenpopulatie te bestuderen en een strategie te ontwikkelen voor het behoud van de Kaspische zeehond.

De Kaspische zeehond is één van de kleinste zeehonden ter wereld. De zeehond is het enige zoogdier in een zoutmeer, dat de Kaspische Zee wordt genoemd en is ook een indicator van zijn ecosysteem. In de afgelopen 100 jaar is het aantal van deze soort met 90% afgenomen. In 2008 werd de Kaspische zeehond door de Internationale Unie voor het behoud van de natuur (de IUCN) op de rode lijst

geplaatst als bedreigde diersoort. In 2020 werd de Kaspische zeehond ingeschreven in het Rode Gegevensboek van de Russische Federatie. Ecologen en biologen van alle Kaspische staten hebben al lang alarm geslagen over de afname van het aantal Kaspische zeehonden en de massale sterfte die de afgelopen jaren heeft plaats gevonden.

Het uiteindelijke doel is om de Kaspische zeehond uit de pagina's van het Rode Gegevensboek te krijgen en dat het dier zich op zijn gemak voelt in de uitgestrektheid van de Kaspische Zee.

De taken van de expeditie zijn:

- Verzamelen en bijwerken van wetenschappelijke gegevens;
- Opstellen van een kaart van de ligplaatsen van de Kaspische zeehond;
- Identificatie van factoren en de mate van invloed op de achteruitgang;
- Uitwisseling van gegevens uit onderzoeken van andere Kaspische staten.

Kaspische Groep

Lenie is in 2021 uitgenodigd als erelid om deel te nemen aan het werken aan de Kaspische Groep van de Internationale Unie voor Behoud van de natuur Gezamenlijke soorten Overlevingscommissie en Wereld Commissie voor beschermde mariene gebieden Zoogdier Beschermde Gebieden Task Force.

Het doel van deze Kaspische Groep van de door de IUCN beschermde zeezoogdierengebieden Task Force is om de samenwerking te versterken tussen specialisten uit de Kaspische Zee landen bij het creëren, bewaken en effectief beheer van de mariene beschermde gebieden, om de Kaspische zeehondenpopulatie in stand te houden.

De Kaspische Groep van de IUCN coördineert, onderhoudt en breidt uit de groep van de deskundigen die zich bezighouden met wetenschappelijke en natuurbeschermingsactiviteiten in de Kaspische Zee. Ze helpen ook bij het verzamelen van gegevens over belangrijke Mariene Zoogdiergebieden (IMMA's) voor de Kaspische zeehond op te stellen en bij te werken. De taak van de IUCN Zoogdier beschermingsgebieden is het bevorderen van praktische toepassingen van de IMMA's voor de Kaspische zeehond. Door belanghebbenden van de Kaspische regio in hun planning voor onderzoeks- en conserveringsactiviteiten worden de volgende zaken gefaciliteerd:

- Er wordt wetenschappelijke kennis verzameld over de ecologische status van de populatie Kaspische zeehonden;
- Er vindt monitoring plaats van bestaande negatieve natuurlijke en antropogene bedreigingen voor de Kaspische zeehond;
- Er wordt in kaart gebracht wat bestaande beheersmaatregelen in SPA's (meestal binnen IMMA's) voor effecten heeft op de druk op de Kaspische zeehondenpopulatie en wat de aanpak zou kunnen zijn;
- Er is een noodzaak voor de oprichting van onderzoeken op gebied van MMPA's of SPA's met in begrip van een zeegebied.

Uiteindelijk moeten er voorstellen, lobbyen en wetenschappelijke- en conservatieve onderzoeken moeten komen voor resultaten wat er nog gedaan moet worden.

Ook zullen er seminars, webinars en andere evenementen plaats gaan vinden voor deelnemers, die gelinkt zijn aan de Caspian Groep van de IUCN zeezoogdieren Beschermde Gebieden Task Force. Een breder publiek met wetenschappers, NGO's en overheidsinstellingen moeten de groep compleet maken.

Vanuit de workshops en andere evenementen worden relevante gegevens verzameld die gebruikt kunnen worden voor de wereldwijde databases zoals OBIS SEAMAP.

Er wordt gehoopt dat er door gezamenlijke inspanning de Kaspische zeehond beter beschermd kan worden tegen eventuele uitsterving.

Colofon

Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds

President Kennedylaan 34

4334 EJ Middelburg

E-mail: info@leniethart.nl

Website: www.leniethart.nl

www.zeehondenfonds.nl

Twitter: [@zeehondenfonds](https://twitter.com/zeehondenfonds)

